

حکومت و سیاست در سیره امام حسن عسکری علیه السلام

رسول جعفریان

بسم الله الرحمن الرحیم

حکومت و سیاست در سیره امام حسن عسکری علیه السلام

نویسنده:

رسول جعفریان

ناشر چاپی:

مجهول (بی جا ، بی نا)

ناشر دیجیتالی:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

حکومت و سیاست در سیره امام حسن عسکری علیه السلام

مشخصات کتاب

رسول جعفریان

حکومت و سیاست در سیره امام حسن عسکری

حضرت امام هادی و امام عسکری (علیه السلام)، علی الاجبار به سامراء بسر می بردند که در آن زمان پایتخت خلافت بود، و در محلی بنام (العسکر) که محل نظامیان و پادگان نظامی بود، خانه برایشان انتخاب کرده بودند. حضرت امام عسکری (علیه السلام) مدت شش سال اقامت خود در سامراء، یا در حبس بود و یا اگر آزاد بود، تحت نظر و ممنوع الملاقات بود. زیرا روایات متعددی از زندانی شدن امام عسکری (علیه السلام) خبر می دهد، از جمله آن که المعتزبالله خلیفه ی عباسی، به سعید حاجب دستور داده بود که امام (علیه السلام) را به حبس ببرد. ابوالهیثم نگرانی خود را از این وضع به امام (علیه السلام) نوشت: و آن حضرت در جواب نوشت که پس از سه روز گشایش حاصل می شود، و پس از سه روز المعتز کشته شد. آوردن و ماندن هر دو امام هادی و امام عسکری (علیه السلام) در سامراء به اکراه و اجبار، از جهاتی مانند سیاست مأمون در آوردن امام رضا (علیه السلام) به نزد خود بوده است، تا بتوانند از نزدیک روابط امام (علیه السلام) را با شیعیانش کنترل نمایند، زیرا آنان که در سرتا سر جهان اسلام پراکنده بودند، با امام هادی و امام عسکری (ع)، ارتباطات عمیق داشتند، بخصوص در دوره ی امام عسکری (علیه السلام) که شیعیان اهلبیت (علیه السلام) به میلیونها نفر رسیده بودند، و همه به این عقیده بودند که حق امامان شان از طرف حکام ظالم غصب شده است، ازین رو خمس و هدایا و سایر وجوهات شرعیه ی خود را به آن حضرت

می فرستادند و هئیت هایی از نمایندگان مردم وارد سامراء می شدند و ضمن فراگیری احکام شرعی، اموال و وجوهات شرعی خود را به امام تسلیم می کردند. بدینسان پیشرفت و گسترش شبکه ی منظم و متشکل شیعیان که از قبل شکل گرفته بود، برای حاکمیت عباسی ها خطر آفرین بود، لذا حضرت امام عسکری (علیه السلام) شدیداً تحت مراقبت دارالخلافه قرار داشت و از آن حضرت خواسته بود که تا همیشه ارتباط خود را با دستگاه خلافت برقرار کند، و در هر دوشنبه و پنج شنبه در دربار حضور یابد، و وضعیت به گونه ای بوده است که مردم نمی توانسته اند بطور مستقیم با امام (علیه السلام) ملاقات نمایند. موقعیت اخلاقی و اجتماعی امام (علیه السلام) در میان مردم و حتی در میان افراد حکومت مشهود بود، و کسی در وقار و عفاف، و زیرکی و بزرگ منشی چون او نبود. و در یوم النوبه یعنی روز رفتن امام عسکری (علیه السلام) به دارالخلافه، شور و شعفی در مردم بوجود آمده و خیابان ها مملو از جمعیت که سوار بر مرکب های خود بودند، می شد. وقتی امام (علیه السلام) می آمد همه ی هیاهوها خاموش می گردید، و امام عسکری (علیه السلام) از میان آنان عبور می کرد و به دارالخلافه وارد می گردید. اغلب این افراد می توانستند از شیعیانی باشند که از مناطق مختلف برای دیدار امام (علیه السلام) به سامراء می آمدند. افزایش شیعه و رفت و آمدهای هیئت های نمایندگی مردم، و اموال و دارایی فراوانی که به امامان (علیه السلام) می رسید، موجب می شد که خلفاء

نسبت به امامان سخت گیری نمایند و همین موجب شد که ائمه ی معصومین (علیه السلام) به پنهان کاری و کتمان و تقیه دست زنند. سخت گیری ها و فشارها در زمان امام عسکری (علیه السلام) بیشتر شد و امام عسکری (علیه السلام) با مشاهده ی این وضعیت بیشتر امر خود را از دید خلفا و عمال آن می پوشاند، و تقیه را پیشه ی خود قرار داده بود. شدت تقیه و کتمان امور به اندازه ای بود که امام عسکری (علیه السلام) به شیعیان خود دستور داد که وقتی بطرف کاخ خلیفه می رود به آن حضرت اشاره نکنند، سلام نکنند، زیرا تحت تعقیب قرار می گرفتند، و کار به حبس وکشتن شان کشانده می شد. علی ابن جعفر از حلبی در این زمینه نقل می کند که ما در عسکر اجتماع کرده و منتظر امام عسکری (علیه السلام) در روز رفتن به مرکز حکومت بودیم که نوشته ی از امام (علیه السلام) به ما رسید بدین مضمون که کسی بر من سلام نکند، و بر من اشاره نیز نکند، زیرا شما بر خود ایمن نیستید: الا لا یسلمن احد و لا یشیر الی بیده ولایؤمی فانکم لاتومنون علی انفسکم. این سخن امام به خوبی می رساند که حکام برای کنترل روابط امام (علیه السلام) با شیعیان تلاش فراوانی می کردند. البته هم امام و هم شیعیان در فرصت های بسیاری همدیگر را ملاقات می کرده اند و حتی این ارتباطات تحت پوشش بقال و روغن فروش و ... صورت می گرفته است. مراقبت نسبت به امام عسکری (علیه السلام) آن چنان شدید بود

که شب هنگام و بی خبرانه به خانه ی امام عسکری (علیه السلام) هجوم می برند و خانه ی آن حضرت را تفتیش می کردند. چنان که بطحایی علوی پیش موکل سعایت کرده بود که اسلحه و اموال در خانه ی عسکری (علیه السلام) گردآوری شده است. سعید حاجب گوید: شب بسوی خانه ی او شدم و نردبانی پشت خانه گذاشتم و بالای بام آن حضرت بالا رفتم، سپس نردبان را در میان حیاط گذاشتم و فکر می کردم چگونه در این تاریکی وارد خانه ی او شوم که صدایی شنیدم: سعید همانجا باش تا شمعی برایت بیاورم کمی درنگ کردم که شمعی برایم آوردند و با روشنایی آن وارد خانه شدم و جبه ی از پشم و کلاه و سجاده روی حصیر انداخته شده دیدم، و یقین کردم امام (علیه السلام) در آن زمان نماز می خوانده است، پس برایم گفت: اینک خانه و اطاق هایش را ببین و هر چه تفتیش کردم در آن چیزی نیافتم . خلفاء به دستگیری و زندانی کردن امامان اکتفاء نمی کردند، بلکه یاران آن حضرت را نیز دستگیر و زندانی می کردند، در سامراء گروهی از اصحاب امام عسکری (علیه السلام) را دستگیر کرده بودند که از جمله ی آنان بود: ابوهاشم جعفری، داود ابن قاسم، حسن ابن محمد عقیقی، محمد ابن ابراهیم عمری و غیر ایشان که زیر نظر صالح ابن وصیف قرار داشتند. با ملاحظه ی این وضعیت چاره ای نبود جز این که امامان (علیه السلام) اسرار خود را کتمان نمایند و تقیه پیشه سازند و شیوه ی پنهان کاری را طی نمایند، ابوهاشم

جعفری از داود ابن اسود روایت کند که گفت: مولایم حسن العسکری (علیه السلام) مرا بسوی خود خواند و تخته چوبی را که مانند پایه ی (در) دراز و مدور بود به من داد و گفت : این چوب را برای عثمان ابن سعید عمری که وکیل آن حضرت بود برسان. به راه افتادم و در اثناء راه به یک نفر که استری داشت برخوردم، و استر او مزاحم راه رفتن من شد، و با چوبی که با خود داشتم بلند کردم و استر را با آن زدم، و چوب شق شد و کاغذ نوشته های را در میان شکستگی چوب نگریستم، و بسرعت آن را در میان چوب گذاشتم و چوب را در آستین خود پنهان کردم. اما در برگشت وقتی به نزدیک خانه ی امام (علیه السلام) رسیدم، عیسی خادم مرا استقبال کرد و گفت: مولا می گوید: چرا استر را زدی و چوب را شکاندی ؟ گفتم : نمی دانستم که در داخل آن چیست؟ گفت : چرا کاری بکنی که بعداً به توجیه و عذرخواهی محتاج شوی؟ مبادا دیگر مثل این کار تکرار شود، هرگاه شنیدی کسی مرا دشنام می دهد، راهی را که به رفتن آن مأموریت یافته ای، در پیش گیر و مبادا واکنش نشان بدهی، و یا خود را معرفی نمایی که کیستی، احوالت به من می رسد. وجود یک دستگاه منظم که هم پل ارتباطی باشد بین امام (علیه السلام) و مردم، و هم وجوهات و مالیات از نقاط دور دست جمع آوری شود و بدست امام (علیه السلام) برسد، ضروری و لازم بود. و این دستگاه

با تعیین وکلاء از ناحیه ی ائمه (علیه السلام) ایجاد گردید و با ارتباطی که بین امام و وکلاء بوجود آمد، سعی شد تا راهنمایی های لازم دینی و سیاسی ارائه شود و این حرکتی سابقه دار بود که امام عسکری (علیه السلام) نیز در گسترش این دستگاه و استفاده از آن می کوشید و افرادی با پیشینه ی علمی و ارتباط محکم با امامان پیشین یا با خود آن حضرت برای وکالت گمارده می شدند، و در نامه ی خود به وکلاء توصیه می کرد که نامه ها و مراسلات را از شیطان ها پوشیده نگهدارند و برای دوستانش ارائه دهند.

درباره مرکز

بسمه تعالی

هَلْ یَسْتَوِی الَّذِینَ یَعْلَمُونَ وَالَّذِینَ لَا یَعْلَمُونَ

آیا کسانی که می‌دانند و کسانی که نمی‌دانند یکسانند ؟

سوره زمر/ ۹

مقدمه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان، از سال ۱۳۸۵ هـ .ش تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن فقیه امامی (قدس سره الشریف)، با فعالیت خالصانه و شبانه روزی گروهی از نخبگان و فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

مرامنامه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان در راستای تسهیل و تسریع دسترسی محققین به آثار و ابزار تحقیقاتی در حوزه علوم اسلامی، و با توجه به تعدد و پراکندگی مراکز فعال در این عرصه و منابع متعدد و صعب الوصول، و با نگاهی صرفا علمی و به دور از تعصبات و جریانات اجتماعی، سیاسی، قومی و فردی، بر مبنای اجرای طرحی در قالب « مدیریت آثار تولید شده و انتشار یافته از سوی تمامی مراکز شیعه» تلاش می نماید تا مجموعه ای غنی و سرشار از کتب و مقالات پژوهشی برای متخصصین، و مطالب و مباحثی راهگشا برای فرهیختگان و عموم طبقات مردمی به زبان های مختلف و با فرمت های گوناگون تولید و در فضای مجازی به صورت رایگان در اختیار علاقمندان قرار دهد.

اهداف:

۱.بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام)

۲.تقویت انگیزه عامه مردم بخصوص جوانان نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی

۳.جایگزین کردن محتوای سودمند به جای مطالب بی محتوا در تلفن های همراه ، تبلت ها، رایانه ها و ...

۴.سرویس دهی به محققین طلاب و دانشجو

۵.گسترش فرهنگ عمومی مطالعه

۶.زمینه سازی جهت تشویق انتشارات و مؤلفین برای دیجیتالی نمودن آثار خود.

سیاست ها:

۱.عمل بر مبنای مجوز های قانونی

۲.ارتباط با مراکز هم سو

۳.پرهیز از موازی کاری

۴.صرفا ارائه محتوای علمی

۵.ذکر منابع نشر

بدیهی است مسئولیت تمامی آثار به عهده ی نویسنده ی آن می باشد .

فعالیت های موسسه :

۱.چاپ و نشر کتاب، جزوه و ماهنامه

۲.برگزاری مسابقات کتابخوانی

۳.تولید نمایشگاه های مجازی: سه بعدی، پانوراما در اماکن مذهبی، گردشگری و...

۴.تولید انیمیشن، بازی های رایانه ای و ...

۵.ایجاد سایت اینترنتی قائمیه به آدرس: www.ghaemiyeh.com

۶.تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و...

۷.راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی

۸.طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و...

۹.برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم (مجازی)

۱۰.برگزاری دوره های تربیت مربی (مجازی)

۱۱. تولید هزاران نرم افزار تحقیقاتی قابل اجرا در انواع رایانه، تبلت، تلفن همراه و... در ۸ فرمت جهانی:

۱.JAVA

۲.ANDROID

۳.EPUB

۴.CHM

۵.PDF

۶.HTML

۷.CHM

۸.GHB

و ۴ عدد مارکت با نام بازار کتاب قائمیه نسخه :

۱.ANDROID

۲.IOS

۳.WINDOWS PHONE

۴.WINDOWS

به سه زبان فارسی ، عربی و انگلیسی و قرار دادن بر روی وب سایت موسسه به صورت رایگان .

درپایان :

از مراکز و نهادهایی همچون دفاتر مراجع معظم تقلید و همچنین سازمان ها، نهادها، انتشارات، موسسات، مؤلفین و همه

بزرگوارانی که ما را در دستیابی به این هدف یاری نموده و یا دیتا های خود را در اختیار ما قرار دادند تقدیر و تشکر می نماییم.

آدرس دفتر مرکزی:

اصفهان -خیابان عبدالرزاق - بازارچه حاج محمد جعفر آباده ای - کوچه شهید محمد حسن توکلی -پلاک ۱۲۹/۳۴- طبقه اول

وب سایت: www.ghbook.ir

ایمیل: Info@ghbook.ir

تلفن دفتر مرکزی: ۰۳۱۳۴۴۹۰۱۲۵

دفتر تهران: ۸۸۳۱۸۷۲۲ ـ ۰۲۱

بازرگانی و فروش: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

امور کاربران: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

مرکز تحقیقات رایانه‌ای
قائمیه
اصفهان
www
برای داشتن کتابخانه های‌تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشـــانی
www.Ghaemiyeh.com
www.Ghaemiyeh.net
www.Ghaemiyeh.org
www.Ghaemiyeh.ir
مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.
۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹